לארץ. כמעמד של מועדון אכסקלוסיבי וא־ריסטוקראטי כמעט בתקופת הבריטים, הפך המועדון לעממי יותר. כיום הוא מקיף 500 בעלי מכוניות שלא מתקשים לשלם את המס השנתי של חמש לירות ישראליות.

בבחירות המועמד לתפקיד המשיח — כנוי שניתן למכונאי העוזר והנעזר על־ידי בעל מכונית לאחר שקסם למנוע שסרב לעשות את שלו — הצליח המועדון. הוא בחר ב־בחור חדרתי, מביבה בה נולדים התינוקות כמעט על אופנועיהם, יעקב הללי, שהתהפך עם אופנוע בפעם הראשונה בגיל 13. המו־עדון הלבישהו מדים אפורים, מילא את תר־מילי אופנועו כלי עבודה ועזרה ראשונה, שלחהו לדרך.

הצלחת יעקב היתה מובטחת מן היום ה־ראשון. מלבד כמה מקרים של נהגים נבוכים שרצו לוותר על שרותו בחשש למחיר מפול־פל, הכניסו רוב המטלטלים הקבועים בין עיר הבירה הרשמית והמעשית את יעקב מייד ללבם. מחיר התיקונים בדרך: אף פרוטה לחברי המועדון, סכום זעיר ללא־חברים.

חלומם של מנהלי מועדון בעלי המכוניות לעתיד הקרוב: הרחבת השרות ליתר כבי־שי הארץ, עם סגל של חמשה, ששה אופנו־ענים. המכשול להתגשמות החלום, הוא 250 לירות (קשות, בסטרלינג) לכל אופנוע.

דרכי חיים

גירוש ישראלי מישראל

יום אחד לפני כחצי שנה יצאה מריאנה ליסטר, 60, קרבן הנסיון המפורסם לשוד שארע לפני שנתיים (העולם הזה 651) ברחוב המלך ג׳ורג׳, תל־אביב, אל הרחוב, פגשה בדוד גנור עורך־דינם של שודדיה, פרידריך פישל וז׳אן זק לאבל. הגברת ליסטר חייכה, הביעה מוסר־כליות על המאסר הממושך בו זכו שלושת שותפי ההתנפלות עליה (השלישי: שחק לי־לה־לו מנשה ורשבסקי), הוסיפה בתמיהה: „אבל למה באו דוקא אלי?״ הב־טיחה מריאנה ליסטר: „אני אשה ענייה. אין לי כלום.״

גנור גילה לה את הסיבה: בעת שחקר את פישל ולאבל לצרכי ההגנה, סיפרו לו השניים שבפוגשם את יוסף כהן (עתה: בית סוהר יפו) בשעת משחק קלפים באחד מבתי־המלון ברחוב הירקון, תל־אביב, סיפר להם כהן על אשה עשירה אותה ראה במועדון. לחיזוק הערכת עושרה של האשה, צייר כהן סיכת צוארון גדולה, משובצת 12 יהלומי ענק וסבעת זהב כבדה ובראשה יהלום גדול ונוצץ. אחר נוסף את כתובתה של האשה מול השניים, הבסיחה תמורת שליש השלל.

בהקשיב מריאנה ליסטר לסיפור של גנור, האדימו פניה, החוירו חליפות, לבסוף לא התאפקה עוד, קראה בהתרגשות: „אלוהים! זה נכון!״ ההסבר: סיכת היהלומים היתה סיכת נחושת משובצת זכוכית שנקנתה בחצי לירה אצל אחד הרוכלים.

השבוע נכתב פרק חדש בסיפור המופסאני הקצר: אביו של פרידרך פישל בן ה־24, שהפך בינתיים ממהגר צ׳כי בלתי נודע למר־ציא־לאור ועורך עתון לונדוני מצליח, החל מפרק את הכתם השחור שרבץ על שמו. הוא שיגר פניות דחופות למשרדי המשטרה והפנים, בהן ביקש חנינה לבנו הכלוא בבית־סוהר יפו. משרד המשטרה לא הקשיח את לבו, הסכים לחון את פישל הצעיר בתנאי שמדינה אחרת תסכים לקלוט אותו. התוצאה: פישל האב הסיל תפקיד מוזר על דוד גנור: השגת דרכון ישראלי לפרידריך פישל חסר הדרכון, בו יוכל הישראלי להיות מבורש מ־ישראל.

משפט

רוצח? הורג? אנס?

שלושה שופטים עליונים ממושקפים, אב־רנס, אסף וזילברג, נכנסו לאולם מס׳ 2 של בית־המשפט העליון בירושלים, הודיעו מיד עם התחלת הקראתו של פסק־הדין (שהשיג שיא ב־75 עמודיו), על היסודות שהניעו או־תם לתת אותו: אין בית־משפט לעירעורים מטיל ספק בהחלטות בית־משפט יותר נמוך אלא אם הוא הגיע למסקנות אבסורדיות.

אחר אזהרה ל־200 הצופים, שהצטופפו במקום המתאים ל־30, כי מתן פסק־הדין יארוך כשלוש שעות — אזהרה שלא הוזיזה אף סקרן אחד ממקומו — התחפר השופט שמעון אגרנט בין עמודי נימוקיו, החל מקרי־אם בקול מגומן, בעברית בעלת מבטא אנגלי קל. כשהגיע, כעבור שעה וחמישים דקה, לאחרון הגליונות המכוסים כתב מכונת־כתיבה, הסכים כמעט בכל הנקודות עם ה־שופט המחוזי ד״ר נתן בר־זכאי, הצטרף להללויה לגעמי שטיין שעל פי עדותה בל־בד, למרות שלא היתה נעדרת סתירות, הכח־שות והוסר־בטחון בזיהוי, נידון גריגורי ה־מכונה דוד יעקובוביץ, בן 37, למיתה. ה־סניגור אשר לויצקי טען בנאום ההגנה כי לא היה אונס, ולכן מתמוטטת אשמת הרצח נגד מרשו. אולם בית המשפט הגיע לדעה הפוכה, סבר כי ארע אונס, ולכן גם רצח.

הפליא הדבר, שפסק־הדין התעלם כמעט לגמרי מן הנקודה שהיתה בעיני האיש ה־

אשתו של יעקובוביץ, ישבה משך שלוש השעות של הקראת פסק־הדין שקטה ומרוכזת. רק כהפסקה, עת נתכנסו השופטים להתייעצות כדי לדון בעונש שיש להטיל, החלה שופכת את לבה בפני הנוכחים באולם. שוב ושוב חזרה על המשפט: „למה רוצים לעשות אותנו אומללים?״ כשצלם „העולם הזה״ רצה לצלמה, ברחה, המטירה עליו גל של קללות. אחר ישבה עם בעלה, דוד יעקובוביץ, בספריית בית־המשפט. הצלם דוד רוזינגר נסה את מזלו שנית. הפעם קפץ עליו הנאשם שלא היחזק עליידי השוטרים, הוריד מכה על מצלמתו של רוזינגר וצעק מעוצבן בהניפו את ידיו בכעס: „עזבו אותי כבר כולכם, די כבר גם לצלם!״

פשוט, שאינו מתמצא ביער הסעיפים המש־פטיים, לאחד הספקות החזקים ביותר באש־מת יעקובוביץ: התנהגותו והופעתו של ה־נאשם אחרי המעשה שיוחס לו, שהיתה נור־מלית.

הסביר השופט אגרנט: יעקובוביץ לא ה־לכלך בדמה של נעמי שטיין, למרות שהת־אבק אתה יותר משעה על מנת לאנסה, כ־שום שהדם כבר נקרש. הוא לא כבל משרי־טות משום שהיא רק דחפה אותו ממנה בשעת המאבק, לא השתמשה בצפורניה. מבט של „אל, אלוהים!״ השתרע על פניו של לויצקי, כשבין יתר הנימוקים הזכיר אגרנט שלא יעקובוביץ, כי אם שומר בית־החלוצות (שנתלתה אליו אחר הודעת הראשון על הי־מצאות נעמי שטיין בגן מאיר), התכופף אל המוטלת על הארץ לשאלה לשלומה... ה־ראייה: יעקובוביץ רצה למנוע שתכיר את פניו.

„ייתכן, ייתכן...״ כבית־המשפט ל־ערעורים, היה בית־המשפט העליון פטור מלקרוא מחדש לעדים, כי קיבל ללא היכוס את אוסף העדויות של בית־המשפט המחוזי, שהוציא את פסק־דין המוות. את פסוקיו ה־מחוקים של גליון העדות, שגבה הקציץ קצנלבוגן מנעמי שטיין (5/), (העולם הזה 752), בהם היא הודתה על קיום יחסים מיניים עם דני פקטורי, (אחיה מצד האב), דבר שהיה מטיל בספק את פרשת האונס ועם את הרצח, פטר בצורה מקורית: קצנל־בוגן היה חדש במקצועו, זו היתה הפעם ה־ראשונה שגבה עדותו. בית־המשפט לא הו־טיף בדרך ההגיונית שהיתה מובילה למסק־נה המפתיעה: הסמל קצנלבוגן מצץ מאצב־עו משפטים כגון: „התעלסנו באהבים... ייתכן כי דני שכב עלי... ייתכן כי שפך מ־זרעו עלי...״

עם כל שכנועו בדבר אשמת דוד יעקו־בוביץ במעשה, חיפש השופט סמוכים בין אותיות החוק המנדטורי, הצרפתי והעותומני, בכדי לעבור פסיעה קטנה מסעיף 214 לסעיף 212 — מרצח להריגה. לאותה מטרה הגיע השופט זילברג, בדרך חוקית שונה במקצת, ובתוספת הערה שהיתה מכוונת נגד אחת הטענות של ההגנה, טענה שפתחה את עיני עורכי־הדין שבאו בהמוניהם לחזות בתצוגה מקצועית נדירה: אין ברצוננו לשעבד את משפטנו למסקנות בתי־המשפט של ארצות זרות, פסקי־דין שהוצאו באנגליה אחרי גמר המנדט אינם מוכרחים לחייב אותנו.

חלק אחר של הנמקת פסק־הדין הנפרד וה־חריף של השופט זילברג גרם אף הוא לפיות פעורים. זילברג האשים את לויצקי כי „תלה קופת שרצים״ במשפחת הנרצח, ברמזו ש־ייתכן כי לאנשי קבוצת שושנה אשתו היתה יד במעשה ושרצו לתבוע את עלבונה מפק־טורי שעזב אותה. לויצקי, שרק השתמש ב־זכותו כעורך־דין להצביע על אפשרויות ש־עלולות לזכות את מרשו, ספג את סטירת־הלחי ללא תגובה, אך יעקובוביץ נידון נוסף על מאסרו לתשלום פיצויים סמליים בסך לירה אחת לאשתו של פקטורי.

לילות נדודים. מעשה הקסם שחולל בית־המשפט העליון משך שלוש שעות, ב־הפכו את סעיף הרצח להריגה, לא נכנס ל־מוחות רבים מעורכי־הדין הצעירים והותי־קים שבאו מכל הארץ ללמוד תורה. תמה אחד: „אם זה לא רצח, אז מה כאן? האם צריך קודם לרשום ביומן כי ביום מסויים ילך להרוג איש מסויים בנשק מסויים? כמה מהנוכחים לא יכלו להשתחרר מההרגשה כי בית־המשפט חיפש בקדחתנות את שביל ה־זהב בין שתי האפשרויות הקיצוניות: תליית דוד יעקובוביץ או שיחרורו. אחד מעורכי־הדין הצעירים הלביש את ההרגשה הזאת במלים של בשר ודם, בשעת ההפסקה לפני ההכרזה על העונש: „היה לי הרושם כי השופטים פחדו בפני לילות נדודים ב־מקרה שישלחו את יעקובוביץ לעולם הבא, ויום אחד ייתפש מישהו אחר שיודה באשמה.״

אחר קריאת 75 העמודים, שהפכו רוצח להורג, על סמך ההנחה כי יעקובוביץ לא רצה לרצוח את דני פקטורי כי אם רק לאנוס את נעמי שטיין, נסוגו השופטים ל־חדרם להפסקה קלה, נתנו עוד לפני כן את רשות הדיבור לפרקליט המדינה שאול ארוין שמרון, לסניגור אשר לויצקי ולנאשם דוד יעקובוביץ. שמרון ביקש את העונש המכסי־מלי — מאסר עולם — הזכיר כי יעקובוביץ הורשע פעמיים בשוטטות. יעקובוביץ עצמו קם, חזר על המשפט שנאחז בו מאז הואשם: „אדוני, אני חף מפשע ולא עשיתי לשום אדם רע, ואני מבקש שתתקנו את העוול שנגרם לי!״

איכזב משלושתם אשר לויצקי, אליל עור־כי־הדין הצעירים שבאו לספוג מגאוניותו. הוא נמנם בקשה לא־משכנעת בדבר הקלת העונש, היות ומרשו ריחף בין חיים ומחת חודשים רבים, גם היה חייל. הצורה החלשה בה הפליט את בקשתו הוכיחה כמה בטוח היה בזיכוי. את ההפסקה עד למתן העונש בילה, כרוב הנוכחים, בניחושים על העונש שינתן, העריך אותו ב־20 שנות מאסר, עבר בזאת בחמש שנים על רצונם הטוב של ה־שופטים, שקבעו כי 15 שנה מספיקות.

מה קרה באותו לילה? אחד מעורכי־הדין הגיע את ראשו ביצאו מבית־המשפט: „באנגליה, למשל, היו נותנים ליעקובוביץ להתנות מן הספק הרב הקיים בהרשעתו. אולם אצלנו חושבים קודם כל על סובת ה־ציבור: פשעים מיניים ששיגשגו זמן מה בגינות תל־אביב כמעט ונפסקו כליל מאז נידון למוות.״

אולם לאלפי אנשים פשוטים, שאינם למודי חוק, ושעקבו אחר משפט יעקובוביץ כמו אחרי רומאן בלשי מותח מזה קרוב לשלוש שנים, לא נמצא עדיין פתרון סופי לשאלה: מה קרה באותו ליל מסתורין בגן מאיר?

הארץ

הטרקטור נפצע קשה באגן הירכיים וסובל מזעזוע מוח קשה (הארץ)

פנחס גרינמן, כפר חסידים

טוב לו! מי אמר לו להתנגש עם בן־אדם?

שטרות הכסף החדשים שנדפסו בארצות הברית (ידיעות אחרונות)

שלום לוי, חיפה

ענק משפחתי בהחלט.